

Krajinná sféra a její zákl.části

Podnebí

Autor: Mgr. Irena Doležalová

Datum (období) tvorby: únor 2012 – červen 2013

Ročník: šestý

Vzdělávací oblast: zeměpis

Anotace:

- Žáci se seznámí se základními pojmy nového předmětu - zeměpisu. Porozumí základním pojmům týkajících stavby Země, vzniku krajiny a působení vlivů na Zemi s řadou obrázků, které tyto pojmy doplňují. Tyto informace žákům pomohou získat ucelené informace a možnost dále rozvíjet jejich představivost a fantazii.
- V rámci tohoto modulu si žáci najdou odpovědi na otázky z pracovních listů a naučí se řešit různorodé úlohy, které následně mohou konfrontovat s praxí. Zároveň je v tomto modulu kladen důraz na rozvíjení samostatnosti a kreativity žáků.

Podnebí - klima

25.Podnebí

je průměrný stav počasí v určitém místě stanovený z dlouhodobého sledování počasí

- ✓ *i když je počasí velmi proměnlivé, **každý rok se s určitou pravidelností opakuje***
- ✓ *podnebí určitého místa **je dáno především jeho zeměpisnou polohou***
- ✓ *podnebí jednotlivých krajín **závisí především na množství slunečního záření***
- ✓ *v poslední době je svou činností ovlivňuje i člověk*

obr.1 A) tropické podnebí
příznačné pěst.banánů

B) subtropické podnebí
příznačné pěst.citrusů

C) suché podnebí mírného pásu
jsou příznačné stepi

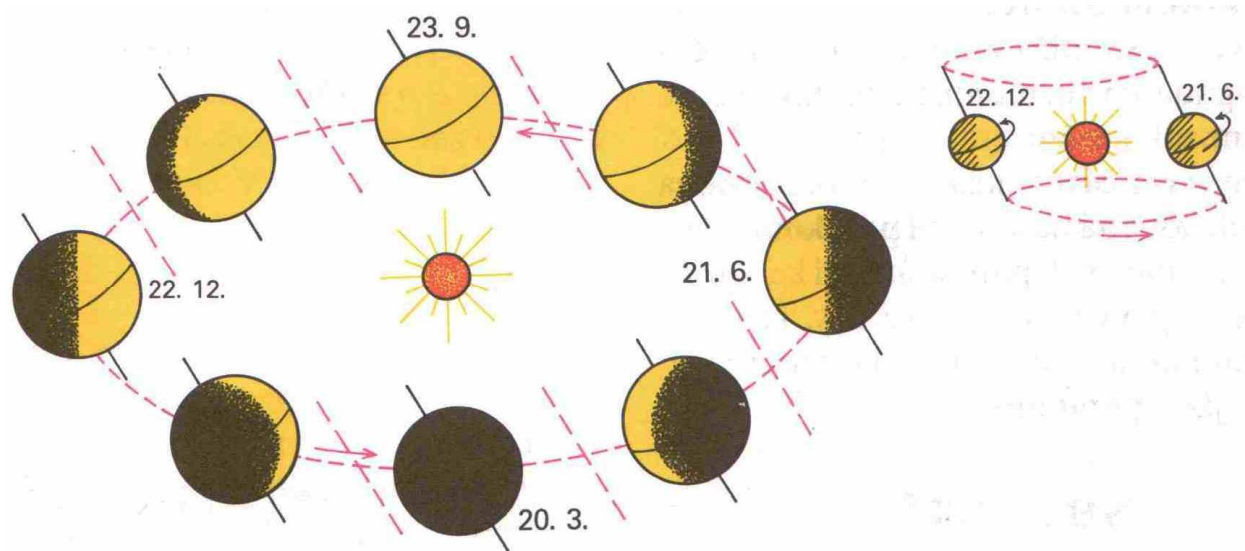
D) podnebí severního mírného pásu
jsou příznačné jehličnaté lesy

25.Podnebí

Střídání ročních období

roční období se střídají, protože:

1. Země obíhá kolem Slunce

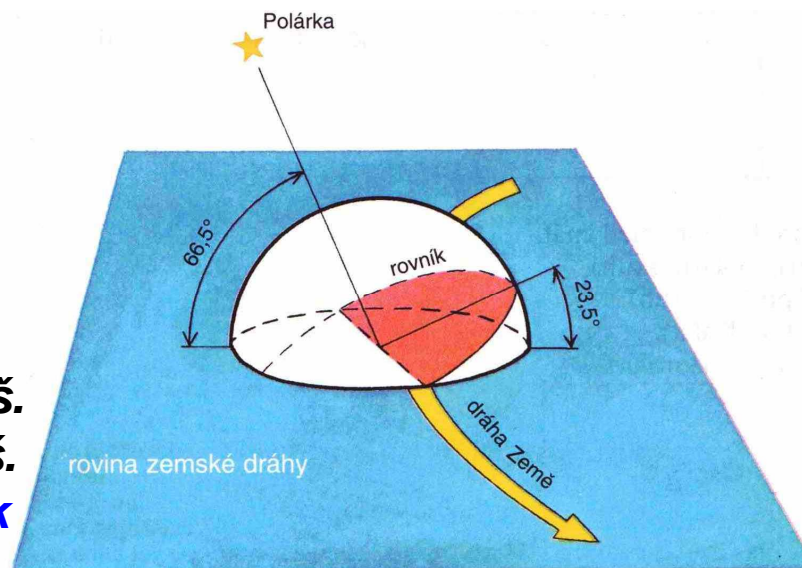
obr.2 Země obíhá kolem Slunce, zemská osa udržuje stále stejný sklon

25.Podnebí

Střídání ročních období

2. Zemská osa je skloněna k rovině dráhy Země kolem Slunce

(zemská osa svírá s rovinou zemské dráhy úhel $66,5^\circ$) $66,5^\circ$ s.š. je rovnoběžka, která se nazývá **severní polární kruh** a $66,5^\circ$ j.š. je rovnoběžka která se nazývá **jižní polární kruh**. Úhel mezi rovinou rovníku a rovinou zemské dráhy je potom $23,5^\circ$. $23,5^\circ$ s.š. je rovnoběžka **obratník Raka** a $23,5^\circ$ j.š. je rovnoběžka, která se nazývá **obratník Kozoroha**. Tyto rovnoběžky ohraničují rozložení teplotních pásů na Zemi a mají význam pro trvání dne a noci.

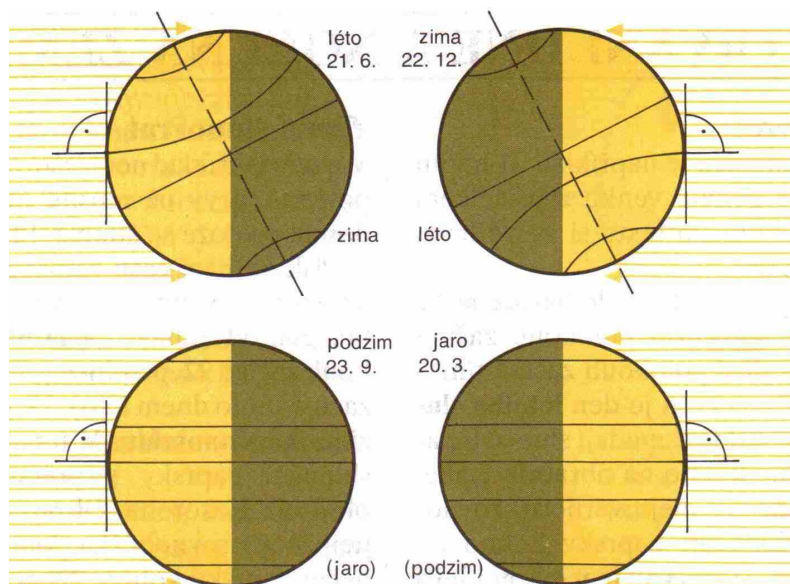

obr.3 Sklon zemské osy k rovině dráhy Země kolem Slunce

25.Podnebí

Důsledky sklonu zemské osy a oběhu Země kolem Slunce

- ✓ **Množství slunečního záření, které během roku dopadá na různá místa na Zemi, se během roku mění.**
- ✓ **Je-li severní část zemské osy přikloněna ke Slunci, dopadá na severní polokouli větší množství slunečních paprsků.**
- ✓ **Je-li ke Slunci přikloněna jižní část zemské osy, je tomu právě naopak.**

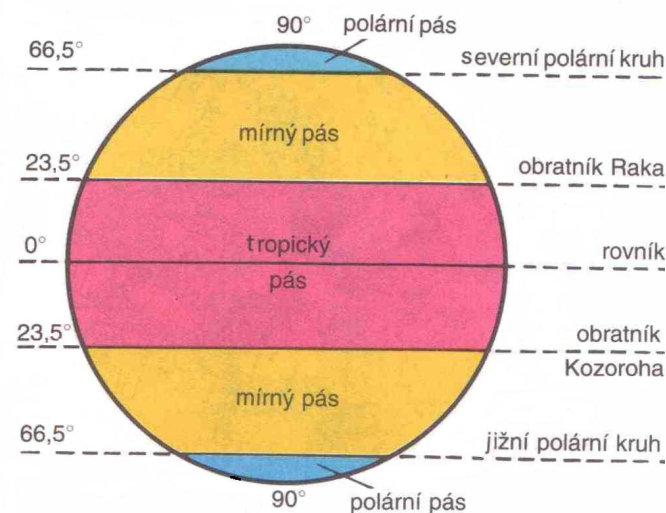

obr.4 Důsledky sklonu zemské osy při oběhu Země kolem Slunce
1. Paprsky dopadající kolmo na obratník Raka
2. Paprsky dopadající kolmo na obratník Kozoroha
3,4. Paprsky dopadající kolmo na rovník

25.Podnebí

Teplotní pásy

- ✓ Podnebí tedy závisí na množství slunečního záření, které na zemský povrch dopadá.
- ✓ Rozhodující vliv má úhel dopadu slunečních paprsků.
- ✓ Zemský povrch získává nejvíce slunečního záření, když na něj dopadají sluneční paprsky kolmo.
- ✓ Množství slunečního záření, které dopadá na zemský povrch, se zmenšuje od rovníku k pólům.
- ✓ Obratníky a polární kruhy jsou pomyslné hranice teplotních pásů.

obr.5 Teplotní pásy

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OP ŽLÁTOVSKÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

25.Podnebí

Shrnutí učiva „Podnebí“

- ✓ ***Podnebí je průměrný stav počasí v určitém místě, stanovený z dlouhodobého sledování počasí.***
- ✓ ***Podnebí jednotlivých krajín závisí na množství slunečního záření.***
- ✓ ***Podnebí určitého místa je dáno především jeho zeměpisnou polohou.***
- ✓ ***Roční období se střídají protože:***
 - ✓ ***Země obíhá kolem Slunce***
 - ✓ ***Zemská osa je skloněná k rovině dráhy Země kolem Slunce***

Seznam použité literatury a obrázků

- Šárka Brychtová, Josef Brinke, Josef Herink: **Planeta Země** - zeměpis pro 6-7 ročník ZŠ. Nakladatelství Fortuna, 1995,1997. ISBN 80-7168-475-9.
 - obr.2/str.63; obr.3/str.63; obr.4/str.66; obr.5/str. 69
- Jaromír Demek, Stanislav Horník, Eduard Hofmann, Josef Janás, Lenka Hradilová Jiří Kovařík: **Zeměpis 6**, SPN – pedagogické nakladatelství,a.s.,2007. ISBN 978-80-7235-362-0
 - obr.1/str.51
- Petr Lorenc: **Živá planeta** - Úvod do zeměpisu pro 6.ročník. Nakladatelství MOBY DICK, s.r.o. dotisk 1.vydání Praha 2000. ISBN 80-9022223-1-5
 - Helena Holovská, Radek Pavlů a kolektiv: Zeměpis pro 6. ročník ZŠ, **Vesmír/Mapa**. Nakladatelství Alter, s.r.o. Všeň,Vydání první 1998. kód 092901